

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Wereld

Opgave 1 – Een demografische vergelijking tussen Nederland en Japan

1 maximumscore 3

- Deze fase wordt gekenmerkt door een laag geboorte- en een laag sterftcijfer / een klein geboorte- of sterfteoverschot 1
- Nederland: geboortecijfer: 11-12‰, sterftcijfer: 9‰ 1
- Japan: geboortecijfer: 9-10‰, sterftcijfer: 8-9‰ 1

2 maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste aanwijzing zijn:

- In Japan blijven de jongste leeftijdsklassen krimpen en in Nederland niet.
- In Japan is (zowel in 2014 als in 2024) het aandeel ouderen groter dan in Nederland.

3 maximumscore 2

- De kuststreek is dichter bevolkt dan het binnenland / De meeste Japanners wonen aan de kust 1
- de aanwezigheid van veel bergen 1

4 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- De klasse-indeling van de legenda is niet gelijk.
- De kaarten zijn van een verschillend jaar.
- Op de kaart van Nederland is de informatie per EEG/regio weergegeven, terwijl op de kaart van Japan over het hele land lijnen zijn getrokken die plaatsen met een gelijke bevolkingsdichtheid met elkaar verbinden.

per juiste reden 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 – Transnationale activiteiten

5 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- het is eenvoudiger/goedkoper geworden om te reizen tussen landen
- betere communicatiemiddelen
- stijging van het gemiddelde opleidingsniveau / de gemiddelde scholingsgraad van mensen

per juiste reden

1

6 maximumscore 3

- Marokkanen

1

De twee transnationale activiteiten zijn:

- het sturen van geld naar het herkomstland
- het sturen van goederen naar het herkomstland

1

1

7 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- Japan, de Verenigde Staten en Nederland in de wereldeconomie een centrale positie innemen / tot het kerngebied / het centrum behoren
- tussen deze landen de meeste handel plaatsvindt / de meeste investeringen worden gedaan

1

1

Aarde

Opgave 3 – Klimaat van Madagaskar

8 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:

- In juli is heel Madagaskar onder invloed van hoge luchtdruk (oorzaak)
- waardoor de lucht daalt (en meer waterdamp kan bevatten) (gevolg)

1

1

of

- In januari is heel Madagaskar onder invloed van lage luchtdruk (oorzaak)

1

- waardoor de lucht opstijgt (en er meer condensatie optreedt) (gevolg)

1

9 maximumscore 2

- de overheersende windrichting / de zuidoostpassaat
- het reliëf / de noord-zuid lopende bergketens

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
10	maximumscore 3	
	• chemische verwerking	1
	• De gemiddelde temperatuur is hoog (boven de 20°C)	1
	• Er valt veel neerslag (≥ 2000 mm / jaar)	1

Opgave 4 – Endogene en exogene krachten

11	maximumscore 2	
	• convectiestromen/magmastromen	1
	• de interne hitte van de aarde / de radioactieve processen binnen in de aarde	1
12	maximumscore 3	
	• effusief	1
	Uit de uitleg moet blijken dat	
	• bij een midoceanische rug het magma weinig stroperig is / weinig gas en/of silicaat bevat (oorzaak)	1
	• waardoor het magma makkelijk uitvloeit als dit het aardoppervlak bereikt (gevolg)	1
13	maximumscore 2	
	Voorbeelden van mogelijke veranderingen zijn:	
	– De Middellandse Zee zal (gedeeltelijk) zijn verdwenen al of niet door opheffing.	
	– Er zal gebergtevorming in de Middellandse Zee hebben plaatsgevonden.	
	per mogelijke verandering	1
14	maximumscore 1	
	Hoe jonger een gebergte is, des te groter is de afbraak door stromend water / Hoe ouder een gebergte is, des te kleiner is de afbraak door stromend water.	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Ontwikkelingsland – Indonesië

Opgave 5 – Economie en buitenlandse handel van Indonesië

15 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat volgens

- bron 1 de belangrijkste exportproducten van Indonesië grondstoffen zijn / Indonesië veel kapitaalgoederen importeert 1
- bron 2 een groot deel van beroepsbevolking van Indonesië werkzaam is in de landbouw 1

16 maximumscore 3

- Indonesië heeft een gemengde economie 1

Voorbeelden van juiste voordelen zijn:

- Een gemengde economie is minder afhankelijk van de prijsschommelingen van grondstoffen.
- Een gemengde economie produceert ook goederen met een hogere toegevoegde waarde.
- Een gemengde economie heeft meer handelsrelaties.

per juist voordeel 1

17 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de (beroeps)bevolking sneller groeit dan de werkgelegenheid.

18 maximumscore 1

de ruraal-urbane migratie / de trek naar de stad

19 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste argumenten zijn:

- Indonesië houdt zeggenschap over haar natuurlijke hulpbronnen.
- Indonesië heeft zo meer financiële zekerheid.
- gemakkelijker overdracht van technologie aan Indonesië
- Indonesië houdt zo meer zeggenschap over de bedrijfsvoering / over het behoud van arbeidsplaatsen.

per juist argument 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6 – Kalimantan en Java

20 **maximumscore 1**
de uitspoeling van voedingsstoffen (door de overvloedige regenval)

21 **maximumscore 1**
de aanwezigheid van (verweerd) vulkanisch materiaal

22 **maximumscore 2 (altijd 2 punten toekennen)**

	Kalimantan	Java
Urbanisatiegraad	laag	hoog
Urbanisatietempo	hoog	laag

Opmerking

Alleen als per gebied beide antwoorden juist zijn, mag 1 punt worden toegekend.

23 **maximumscore 2**

Een voorbeeld van een juiste redenering is:

- Indonesië bestaat uit een groot aantal eilanden / is een archipel 1
- waardoor het relatieve isolement wordt bevorderd / onderlinge contacten moeilijk zijn 1

Leefomgeving

Opgave 7 – Wijkverbetering in Zwolle

24 **maximumscore 2**

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- fysieke reden: meergezinswoningen/flats zijn verouderd / woningen van slechte kwaliteit 1
- sociale reden: overlast, verloedering, concentratie probleemgezinnen 1

Vraag	Antwoord	Scores
25	maximumscore 2 Voorbeelden van een juiste redenering zijn: <ul style="list-style-type: none"> • De oude woningen (flats) hebben gemeenschappelijke entrees / trappenhuisen • waar weinig toezicht / weinig sociale controle is of <ul style="list-style-type: none"> • De nieuwe woningen staan aan de straat / hebben een begane grond / terras • waardoor er meer zicht is op wat er op straat gebeurt / meer sociale controle is 	1 1 1 1
26	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste redenen zijn: – Mensen met hoge inkomens hebben hun sociale netwerk elders / niet in de wijk. – Mensen met hoge inkomens leiden vaak een druk bestaan / zijn niet veel thuis. – Bewoners met hoge inkomens vinden niet altijd aansluiting bij / worden niet altijd geaccepteerd door de andere bewoners. per juiste reden	1 1
27	maximumscore 2 Uit de argumentatie moet blijken dat <ul style="list-style-type: none"> • een wijkcentrum ervoor kan zorgen dat bewoners met elkaar in contact komen • waardoor ze meer rekening met elkaar zullen houden / elkaar minder overlast zullen bezorgen / elkaar eerder aanspreken op ongewenst gedrag 	1 1

Opgave 8 – De rivier de Maas en de Maaswerken

- 28 maximumscore 1**
De Maas is een regenrivier.
- 29 maximumscore 1**

$$\frac{400 \text{ meter}}{900 \text{ km}} = 0,44 \text{ meter per kilometer}$$

Vraag	Antwoord	Scores
30	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste maatregelen zijn: <ul style="list-style-type: none">- aanleg van stuwen- in (woon)gebieden het water (weer) laten infiltreren in de bodem of voorbeelden daarvan- (her)bebossen (van hellingen)- verbreding van het rivierbed- aanleg van retentiebekkens	
	per juiste maatregel	1
31	maximumscore 3 <ul style="list-style-type: none">• waterberging / retentie Uit de redenering moet blijken dat <ul style="list-style-type: none">• deze gebieden dan meer stroomopwaarts liggen• waardoor waterberging stroomopwaarts wateroverlast stroomafwaarts kan voorkomen	1 1 1

Bronvermeldingen

Opgave 1

bron 1 vrij naar: www.census.gov/ipc

bron 2 bron: De Grote Bosatlas, 53e druk, 2007

Opgave 2

bron 1 en 2 vrij naar: Snel, E., G. Engbersen, A. Leerkes, Sociologische Gids, 2004-2 en www.eur.nl/fsw/staff/homepages/snel/artikel_transnationaal.pdf

Opgave 4

bron 1 vrij naar: Press, F. en Raymond Siever, Understanding Earth second edition, 1998

Opgave 5

bron 1 bron: EIU, 2006

bron 2 bron: CIA-Factbook, december 2008

Opgave 7

bron 1 vrij naar: www.nieuwholtenbroek.nl en <http://www.zwolle.nl/cms/cms.nsf/AllByUNID>

bron 2 foto A: bron: www.image-upload.net/files/1621/holtenbroek/obrechtplein_001052.jpg

foto B: bron: www.image-upload.net/files/1621/holtenbroek/handellaan_000356.jpg

foto C: bron: www.holtenbroekonline.nl/album/images

Opgave 8

bron 1 vrij naar: Project Maaswerken, ministerie van Verkeer en Waterstaat